

Н.В. Осадча, д.е.н., доцент

ORCID 0000-0001-5066-2174

e-mail: nosadcha86@gmail.com,

Інститут економіки промисловості

НАН України, м. Дніпро,

Д.М. Артеменко

ORCID 0000-0003-4947-2175

e-mail: D.artemenko@akoexpert.com.ua,

ТОВ «Інвестиційно-правова

група», м. Київ

ОЦІНКА ЦІЛЬОВОГО КРИТЕРІЮ ТА ПРОВІДНИХ ІНДИКАТОРІВ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ У БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ

Протягом III кварталу 2020 р. один банк було визнано неплатоспроможним і ліквідовано. Наприкінці вересня залишилося 74 платоспроможних банки. Частка держбанків, включаючи Приватбанк, залишалася стабільно на високому рівні 53,5%, а в депозитах населення – 60,6%. Частка чистих активів найбільших 20 банків становила 92,1%, а непрацюючі кредити – 45,6% кредитного портфеля [1].

Національний банк України очікує подальшого погіршення якості кредитних портфелів і зростання відрахувань у резерви, проте на сьогодні все ще складно дати точні оцінки можливих кредитних збитків банківського сектору внаслідок поточної кризи, викликаной пандемією.

Із серпня 2020 р. тривають тестові розрахунки коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR). За їх результатами національний регулятор найближчим часом затвердить початкове мінімальне значення нормативу, якого банки мають дотримуватися з 2021 р. Чинний норматив короткострокової ліквідності (Н6) застосовуватиметься паралельно із NSFR, а з часом чого його буде скасовано [1].

Метою статті є визначення з обґрунтуванням методів вимірювання провідних індикаторів і цільового критерію регуляторного впливу на банківську діяльність на основі розробки еталонної мат-

риці дискримінантного аналізу рівня фінансового стану і ризику настання банкрутства банку.

Під провідними індикаторами механізму реалізації регуляторної політики держави у сфері банківських послуг слід розуміти рівень фінансового стану та ступінь ризику банкрутства, а під цільовим критерієм регуляторного впливу – ринкову вартість банків (табл. 1).

Національний банк України відстежує економічні нормативи капіталу, кредитного ризику, ліквідності, інвестування та валютного ризику з метою забезпечення стабільної діяльності банків та своєчасного виконання ними зобов'язань перед вкладниками, а також запобігання неправильному розподілу ресурсів і втраті капіталу через ризику, притаманні банківській діяльності [2].

Таблиця 1

Класифікація провідних індикаторів регуляторного впливу на банківську діяльність

<i>І. Економічні нормативи Національного банку України</i>	
1. Нормативи капіталу	1.1. Мінімального розміру регулятивного капіталу (Н1)
	1.2. Достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2)
	1.3. Достатності основного капіталу (Н3)
2. Нормативи ліквідності	2.1. Короткострокова ліквідність (Н6)
	2.2. Коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR) за всіма валютами (LCR _{ВВ}) та в іноземній валюті (LCR _{ІВ})
	2.3. Коефіцієнт чистого стабільного фінансування (NSFR)
3. Нормативи кредитного ризику	3.1. Максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7)
	3.2. Великих кредитних ризиків (Н8)
	3.3. Максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9)
	3.4. Максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9)
4. Нормативи інвестування	4.1. Інвестування в цінні папери окремо за кожною установою (Н11)
	4.2. Загальної суми інвестування (Н12)
5. Нормативи валютного ризику	5.1. Нормативи ризику загальної довгої відкритої валютної позиції (Л13-1)
	5.2. Загальної короткої відкритої валютної позиції (Л13-2)

II. Індикатори фінансової стійкості банку згідно з дискримінантним аналізом	
1. Рівень фінансового стану і ступінь ризику банкрутства банку	X1 – Адекватність регулятивного капіталу (H2)
	X2 – Поточна ліквідність
	X3 – Рентабельність активів
	X4 – Рентабельність капіталу
	X5 – Миттєва ліквідність
	X6 – Процентна маржа
	X7 – Рівень резервування кредитів
	X8 – Чистий спред
	X9 – Темп зміни депозитного портфелю
	X10 – Темп зміни відсоткових ставок за депозитами
	X11 – Співвідношення капіталу до депозитів
III. Критерій регулятивного впливу на банківську діяльність	
	Ринкова вартість банку

Джерело: систематизовано на основі [2; 3].

Економічні нормативи є основою пруденційного регулювання банківського сектору національної економіки. Однак моніторинг економічних нормативів окремих банків слід доповнити моделями дискримінантного аналізу, які дозволяють відстежувати та прогнозувати на 3-5 років з імовірністю 95% фінансовий стан банку та ризик його банкрутства.

Логічна схема досягнення комплексності оцінки ринкової вартості банку полягає у здійсненні якісного аналізу рівня його фінансового стану й оцінки ризику банкрутства для віднесення його до групи банків із незадовільним або задовільним ризиком банкрутства та подальшим вибором певного методичного підходу до визначення його ринкової вартості.

Вихідним положенням комплексної оцінки ринкової вартості банку доцільно вважати розроблену еталонну матрицю дискримінантного аналізу рівня фінансового стану банку та ступеня ризику його банкрутства з використанням фінансової звітності 20 банків та розділенням їх на п'ять груп (табл. 2).

Загальну схему досягнення комплексності оцінки ринкової вартості банку з використанням провідних індикаторів наведено на рисунку.

Таблиця 2

**Вірогідність віднесення об'єктів дослідження
до відповідної групи банків**

Банк	Базова група банків	Вірогідність віднесення банку до відповідної групи				
		5	4	3	2	1
Надра (01.01.2015)	5	1,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Фінанси та Кредит (01.07.2015)	5	1,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Дельта Банк (01.01.2015)	5	1,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
ВіЕйБі Банк (01.10.2014)	5	1,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Банк Кредит Дніпро	4	0,0000	0,9991	0,0008	0,0000	0,0000
Фідобанк	4	0,0000	0,9992	0,0007	0,0000	0,0000
Платинум Банк	4	0,0000	0,9999	0,0000	0,0000	0,0000
Таскомбанк	4	0,0000	0,9999	0,0000	0,0000	0,0000
Промінвестбанк	3	0,0000	0,0000	0,9999	0,0000	0,0000
Сбербанк Росії	3	0,0000	0,0000	0,9997	0,0000	0,0002
ВТБ Банк	3	0,0000	0,0000	0,9999	0,0000	0,0000
ПУМБ	3	0,0000	0,2850	0,7149	0,0000	0,0000
Альфа-банк	2	0,0000	0,0000	0,0000	0,9999	0,0000
Ощадбанк	2	0,0000	0,0000	0,0000	1,0000	0,0000
ОТП Банк	2	0,0000	0,0000	0,0000	1,0000	0,0000
Райфайзен Банк Аваль	2	0,0000	0,0000	0,0000	0,9999	0,0000
Креді Агріколь Банк	1	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,9999
Кредобанк	1	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,9999
Мегабанк	1	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,9999
Укрсиббанк	1	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,9999

Джерело: розраховано авторами.

На першому етапі комплексного оцінювання ринкової вартості банку здійснюється вибір мети оцінки: укладання угоди купівлі-продажу; проведення додаткової емісії; злиття або поглинання, ліквідація чи проведення оздоровчих процедур; обґрунтування нової стратегії та тактики поведінки на ринку банківських послуг. При цьому ціль оцінки обумовлює вид вартості: ринкова, інвестиційна, спеціальна, у використанні, оціночна, ліквідаційна, заміщення, відтворення та ін.

Згідно з даними табл. 2 лише ПАТ «ПУМБ» з імовірністю 29% належить до четвертої групи і з імовірністю 71% – до третьої групи банків за ризиком банкрутства.

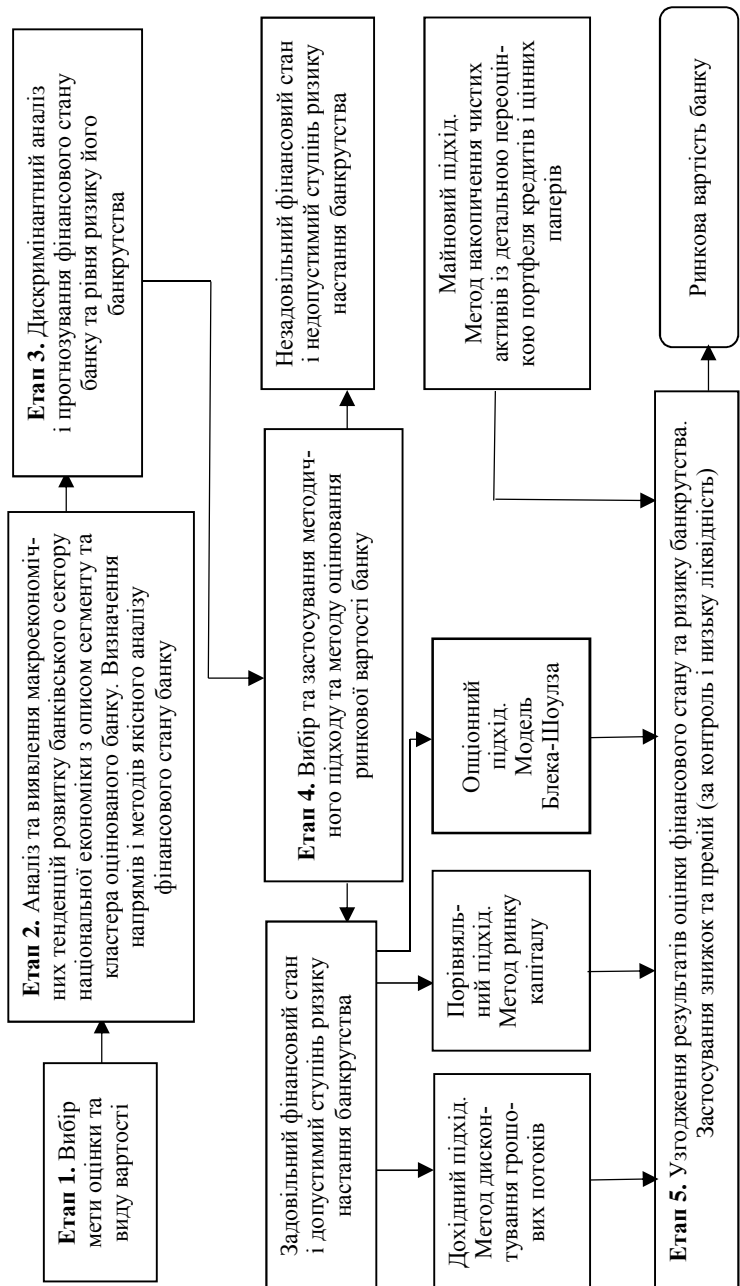

Рисунок. Комплексна оцінка ринкової вартості банку

Джерело: авторська розробка.

На другому етапі виявляються та аналізуються макроекономічні тенденції розвитку банківського сектору національної економіки з описом сегменту та кластера оцінюваного банку. Визначаються напрями і методи якісного аналізу фінансового стану банку.

На третьому етапі комплексного фінансового оцінювання ринкової вартості банку аналізуються рівень і динаміка економічних нормативів, які визначає та контролює НБУ та які перебували в межах допустимих значень. На цьому етапі використовуються методи дискримінантного аналізу та прогнозування фінансового стану банку (задовільний чи незадовільний) з визначенням ступеню ризику настання його банкрутства (допустимий чи недопустимий) (табл. 3).

Таблиця 3

Моделі класифікаційних функцій рівня фінансового стану та ступеня ризику настання банкрутства

Показники ймовірності віднесення банків до відповідної групи (G_i)
$G1 = 1,3230X1 + 0,2563X2 - 0,2749X3 + 0,0151X4 - 0,1639X5 + 0,2251X6 - 0,0352X7 + 0,0147X8 + 0,0862X9 + 0,0441X10 - 0,2207X11 - 17,7179$
$G2 = -2,1049X1 - 0,2138X2 - 0,3310X3 + 0,0294X4 + 0,3281X5 + 1,5629X6 + 0,352X7 + 0,0769X8 + 0,5990X9 + 0,0921X10 + 1,0356X11 - 35,4080$
$G3 = -1,3031X1 + 0,066X2 - 0,1246X3 + 0,0036X4 + 0,1947X5 + 1,0809X6 + 0,0696X7 - 0,0277X8 + 0,2568X9 + 0,3231X10 + 0,5885X11 - 21,9319$
$G4 = -1,6714X1 - 0,0890X2 + 0,0872X3 + 0,0006X4 + 0,3397X5 - 0,0901X6 + 0,1969X7 + 0,4772X8 + 0,2025X9 + 0,2193X10 + 0,9551X11 - 17,5324$
$G5 = 2,9197X1 + 0,5948X2 - 1,8447X3 + 0,1206X4 - 0,4603X5 - 0,7439X6 - 0,1949X7 + 0,0009X8 - 0,2023X9 + 0,6303X10 - 1,3619X11 - 35,1356$

Джерело: авторська розробка.

Результатом третього етапу є віднесення банку за еталонною матрицею до однієї з п'яти груп за рівнем фінансового стану (високий, достатній, середній, нестабільний, дефолтний) та за ризиком банкрутства (мінімальний, помірний, значний, високий і максимальний).

На четвертому етапі здійснюється вибір і застосування методичного підходу та методу оцінки ринкової вартості банку залежно від діапазонів значень рівня ймовірності банкрутства та показника фінансового стану згідно з еталонною матрицею (табл. 4).

Традиційні підходи (дохідний, витратний і порівняльний) до оцінювання вартості банків мають певні обмеження. Для поєднання переваг кожного із зазначених підходів доцільно більш активно використовувати метод реальних опціонів, який займає проміжне ста-

Еталонна матриця дискримінантного аналізу рівня фінансового стану банку та ступеня ризику його банкрутства

Група та вид банку за фінансовим станом	Клас банку за рівнем фінансового стану	Діапазони значень інтегрального показника фінансового стану ¹	Рівень фінансового стану	Група банку за ризиком банкрутства ²			Діапазони значень рівня ймовірності банкрутства ³	Ступінь ризику стання банкрутства
				1	2	3		
1 Сстійкі	Високий	0,94-1,00	Задовільний	1	Мінімальний	0,00-0,06	Допустимий	
2 Стабільні	Достатній	0,88-0,93		2	Помірний	0,07-0,12		
3 Проблемні	Середній	0,70-0,87		3	Значний	0,13-0,20		
4 Кризові	Нестабільний	0,02-0,69	Незадовільний	4	Високий	0,21-0,98	Недопустимий	
5 Банкрути	Дефолтний	0,00-0,01		5	Максимальний	0,99-1,00		

Джерело: складено авторами.

¹ Інтегральний показник фінансового стану банку визначено як обернену величину до його рівня ймовірності його банкрутства.

² Групу банку за ризиком банкрутства визначено на підставі діапазону значень коефіцієнта дефолту для банків-боржників згідно з Постановою Національного банку України від 30.06.2016 р. №351 (з доповненнями та уточненнями) [4].

³ Рівень ймовірності віднесення до групи банків-банкрутів розраховано на основі моделей дискримінантних класифікаційних функцій.

новище між ними, враховує динаміку розвитку компанії та очікування інвесторів [5].

Оцінку ринкової вартості банку із задовільним фінансовим станом та допустимим ступенем ризику настання банкрутства рекомендується здійснювати з використанням дохідного (метод дисконтування грошових потоків), порівняльного (метод ринку капіталу) та опціонного підходів (модель Блека-Шоулза).

При цьому для стійких банків (високий клас фінансового стану) з мінімальним рівнем імовірності банкрутства (0,00-0,06) доцільно використовувати опціонний підхід за моделлю Блека-Шоулза, оскільки можливе виникнення ситуації необґрунтованого завищення їх ринкової вартості.

Найважливіша особливість моделі Блека-Шоулза полягає в його здатності оцінювати доцільність обраних менеджментом стратегій і всіх можливостей банку у швидко мінливих економічних умовах, що сприяє одержанню більш об'єктивних результатів.

Згідно з опціонними моделями вартість бізнесу являє собою вартість колл-опціону, складеного з активів і зобов'язань компанії. Опціонний метод на основі цих моделей може бути використаний для фінансової оцінки ринкової вартості банків, оскільки саме в цьому секторі активи і зобов'язання є близькими за своїм значенням (через особливості ведення бізнесу) в основному за рахунок залучених коштів [5].

Крім того, опціонні методи, на відміну від традиційних, не потребують великих витрат часу для збору й обробки аналітичної бази, що дозволяє їх застосовувати як інструментарій експрес-аналізу фінансової діяльності банку.

Наприклад, у разі зміни кон'юнктури фінансового ринку, при прийнятті управлінських рішень, ефективність яких визначається динамікою ринкової вартості банку.

Завищені результати розрахунків за моделлю Блека-Шоулза порівняно з оцінками за іншими підходами, як правило, обумовлені тим, що традиційні підходи до оцінювання ринкової вартості банку не враховують гнучкість бізнесу і можливість прийняття різних управлінських рішень у відповідь на зміни зовнішнього середовища.

Важливою особливістю опціонного підходу до оцінювання ринкової вартості банку є те, що використання моделі Блека-Шоулза при підвищенні ймовірності банкрутства (0,07-0,98) приводить до збільшення його ринкової вартості. Одержаний результат

необхідно порівнювати з величиною вартості, визначеною в рамках традиційних підходів.

Стабільні банки з інтегральним показником фінансового стану від 0,88 до 0,93 (достатній клас банку за рівнем фінансового стану) згідно з еталонною матрицею віднесено до групи з помірним ризиком банкрутства в діапазоні значень рівня ймовірності банкрутства від 0,07 до 0,12 (допустимий ступінь ризику банкрутства). Для стабільних банків доцільним є використання дохідного підходу до фінансового оцінювання ринкової вартості та методів дисконтування грошових потоків, як і для проблемних банків з інтегральним показником фінансового стану від 0,70-0,87 (середній клас банку за рівнем фінансового стану).

Проблемні банки згідно з еталонною матрицею віднесено до групи банків із значним ризиком банкрутства в діапазоні значень рівня ймовірності банкрутства від 0,13 до 0,20 (допустимий ступінь ризику банкрутства).

Дохідний підхід до оцінювання ринкової вартості стабільних і проблемних банків із використанням методу дисконтування грошових потоків дозволяє уникнути ситуації необґрунтованого завищення його ринкової вартості при збільшенні рівня ймовірності банкрутства від 0,07 до 0,98, оскільки підвищення ризику обумовлює збільшення ставки дисконтування.

Порівняльний підхід до оцінювання ринкової вартості банку з використанням методу ринку капіталу згідно з еталонною матрицею, який можливо використовувати для стійких і стабільних банків, не рекомендується застосовувати для проблемних.

Незважаючи на задовільний рівень фінансового стану і допустимий ступінь ризику настання банкрутства, порівняльний підхід відображає настрій ринку: результати фінансової оцінки ринкової вартості банку можуть бути дуже високими, коли ринок переоцінює подібні підприємства, або дуже низькими, коли ринок їх недооцінює.

Застосування порівняльного підходу до фінансового оцінювання ринкової вартості проблемних банків стає недоцільним у зв'язку зі збільшенням похибки одержаного результату, яка відображає мультиплікативний зв'язок похибок невизначеності, з одного боку, динаміки його фінансового стану (може перейти як до групи стабільних банків, так і до кризових), а з іншого – похибки невизначеності результату застосованого методу (на зростаючому ринку – високий результат, а на спадаючому – низький).

Порівняльний підхід має суттєві переваги для значного поширення у практиці фінансової оцінки ринкової вартості банків, оскільки його використання не потребує складних розрахунків, а також завдяки таким позитивним характеристикам:

фінансова оцінка ринкової вартості банку з використанням методу ринку капіталу виконується з меншою кількістю явних передумов та значно швидше, ніж за допомогою методу дисконтування грошових потоків;

метод ринку капіталу є більш зрозумілим для клієнтів і замовників;

метод ринку капіталу відображає поточний стан ринку, оскільки відображає відносно, а не внутрішню вартість.

Оцінку ринкової вартості кризових банків і банків-банкрутів із незадовільним фінансовим станом та недопустимим ступенем ризику настання банкрутства рекомендується здійснювати із застосуванням майнового підходу та методу накопичення чистих активів із детальною переоцінкою портфеля кредитів і цінних паперів.

Кризові банки з інтегральним показником фінансового стану від 0,02 до 0,69 (нестабільний клас банку за рівнем фінансового стану) віднесено за еталонною матрицею до групи банків із високим ризиком банкрутства в діапазоні значень рівня ймовірності банкрутства від 0,21 до 0,98 (недопустимий ступінь ризику банкрутства). Для кризових банків доцільним стає використання майнового підходу до фінансового оцінювання ринкової вартості та методу накопичення чистих активів із детальною переоцінкою портфеля кредитів та цінних паперів, як і для банків-банкрутів з інтегральним показником фінансового стану від 0,00-0,01 (дефолтний клас банку за рівнем фінансового стану).

Банки-банкрути як дефолтний клас банків за рівнем фінансового стану за еталонною матрицею віднесено до групи банків із максимальним ризиком банкрутства в діапазоні значень рівня ймовірності банкрутства від 0,99 до 1,00 (недопустимий ступінь ризику банкрутства).

На п'ятому етапі комплексного оцінювання ринкової вартості банку узгоджуються результати оцінки фінансового стану та ризику банкрутства конкретного банку з використанням методичних підходів (дохідного, порівняльного, опціонного і майнового) та застосованих методів (дисконтування грошових потоків, ринку капіталу, модель Блека-Шоулза, накопичення активів).

Підсумковий висновок про оцінку ринкової вартості банку, що спирається на всю сукупність наявної аналітично-статистичної

інформації та результатів її якісного аналізу, являє собою висновок не тільки про вартість, але і про деякі межі оціненої вартості.

Результати, одержані на основі дохідного, порівняльного та опційного підходів, рекомендується узгоджувати із застосуванням чотирьох основних критеріїв важливості вимірювання ринкової вартості:

- 1) можливість відобразити дійсні наміри потенційного інвестора і продавця;
- 2) тип, якість, обсяг даних, на основі яких виконано аналіз;
- 3) здатність параметрів, які входять до складу використаних підходів, урахувати кон'юнктурні коливання;
- 4) здатність методичного підходу враховувати специфічні особливості банку, що впливають на його вартість (масштаб діяльності, потенційна прибутковість).

Процедура узгодження включає таку послідовність (розрахунок вагових коефіцієнтів наведено в табл. 5):

1. Визначається ступінь важливості кожного з чотирьох вищенаведених критеріїв оцінки, який ураховує цілі оцінки, достовірність інформації та інші чинники. Сума ступенів становить 100%.

2. Для кожного з підходів визначається їх показність (у відсотках), тобто наскільки повно кожен підхід відображає суть критерію. Сума ступенів відповідності становить 100%.

Таблиця 5

Матриця розрахунку вагових коефіцієнтів, %

Критерії		Адекватність підходів до вимірювання ринкової вартості		
Номер	Важливість	дохідний	порівняльний	опційний
1	0,4	40	40	20
2	0,2	60	20	20
3	0,1	20	40	40
4	0,3	80	10	10
Разом		54	27	19

Джерело: складено авторами емпіричним шляхом.

3. Встановлюються підсумкові вагові коефіцієнти для кожного з підходів за формулою

$$B_n = \sum_{i=1}^4 K_i * t_j,$$

де B_n – підсумковий ваговий коефіцієнт для кожного з підходів;

K_i – ступінь важливості i -го критерію в оцінці ринкової вартості;

t_j – показність кожного з підходів.

Експериментальні розрахунки узгодження результатів фінансової оцінки ринкової вартості банку за розглянутою логічною схемою наведено в табл. 6. Можна з великою імовірністю, наближеною до 100%, стверджувати, що об'єкти дослідження згідно з еталонною матрицею правильно віднесено до відповідних груп банків за ризиком банкрутства.

Таблиця 6

Рівень ризику настання банкрутства

Банк	Базова група банку	Група 5	Група 4	Група 3	Група 2	Група 1
Хрещатик	Група 5	0,8946	0,0817	0,0169	0,0000	0,0066
Піреус Банк	Група 1	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,9999

Джерело: складено авторами.

Результати експериментальних розрахунків свідчать, що ПАТ «КБ «Хрещатик» з імовірністю 89%, за півроку до введення тимчасової адміністрації та при виконанні всіх економічних нормативів, можна було віднести до групи 5 (незадовільний фінансовий стан із максимальним ризиком банкрутства), а ПАТ «Піреус Банк МКБ» з імовірністю 99% – до групи 1 (задовільний фінансовий стан із мінімальним ризиком банкрутства).

Якісні характеристики еталонної матриці на основі не лише визначення приналежності до певної групи банків за рівнем фінансового стану, але і зазначення ступеня ймовірності настання банкрутства дозволяють застосовувати можливості апарату нечіткої логіки. У ситуації, коли вірогідності віднесення банку до певної групи мають близькі значення, остаточне рішення про клас банку за рівнем фінансового стану приймається з урахуванням інших критеріїв, зокрема даних рейтингових агентств.

Виходячи з вищевикладеного ринкову вартість банку із задовільним рівнем фінансового стану та допустимим ризиком банкрутства ПАТ «Піреус Банк» доцільно розраховувати за методом дисконтування грошових потоків або методом ринку капіталу (або з використанням моделі Блека-Шоулза) з подальшим узгодженням результатів.

Оцінку ринкової вартості банку з незадовільним рівнем фінансового стану та недопустимим ризиком банкрутства ПАТ «КБ «Хрещатик» доцільно було здійснювати за методом накопичення активів із детальною переоцінкою кредитного портфеля та портфеля цінних паперів.

Результат комплексної оцінки ринкової вартості банку є більш надійним інтегральним індикатором – критерієм регуляторного впливу на банківську діяльність, який дозволяє приймати більш обґрунтовані рішення як з боку власників, менеджерів і клієнтів, так і з боку національного регулятора щодо підтримання його ефективного функціонування та стабільного розвитку.

Одним із результатів комплексної оцінки ринкової вартості банку стає реальна можливість підвищення результативності антикризового менеджменту, зокрема:

кількісно визначати потенційний рівень фінансового стану банку та ступінь ризику настання його банкрутства для обґрунтування необхідності поточного та стратегічного коригування його діяльності;

якісно визначити адекватність підходів до вимірювання ринкової вартості із застосуванням можливостей апарату нечіткої логіки;

здійснити чітку класифікацію банків за ознаками фінансового стану та ступеня ризику настання їх банкрутства з визначенням специфічних особливостей кожної з груп на основі дискримінантного аналізу.

Висновки. Діапазон значень рівня ймовірності банкрутства, який є оберненою величиною до інтегрального показника фінансового стану банку, більш диференційовано визначає класи банків за рівнем фінансового стану і групи банків за ризиком банкрутства. При цьому ознаки визначення рівня фінансового стану банку є адекватними агрегатним критеріям визначення їх фінансової стійкості: високий – абсолютна стійкість; достатній – нормальна стійкість; середній – нестійкий; нестабільний – кризова стійкість.

Розроблена еталонна матриця як вихідна складова методичного забезпечення комплексної оцінки ринкової вартості банків дозволяє уникати помилок при виборі методичного підходу і методів розрахунку ринкової вартості конкретного банку та виявляти потенційні банки-банкрути для детальної переоцінки їх кредитних портфелів і портфелів цінних паперів.

Отже, якщо прогнозна динаміка ринкової вартості банку є позитивною, то це свідчить про результативність регуляторного впливу на банківську діяльність. І навпаки, негативна динаміка ринкової вартості банку потребуватиме запровадження заходів, спрямованих на підтримання ліквідності й адекватності капіталу.

Література

1. Огляд банківського сектору (жовтень 2020 р.). URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/oglyad-bankivskogo-sektoru-zhovten-2020-roku>.
2. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Національного банку України від 28.08.2001 р. № 368. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01/page#Text>.
3. Артеменко Д. М. Методичне забезпечення комплексної оцінки вартості банку в кризових умовах. *Економічний вісник Донбасу*. 2016. № 1(43). С. 101-109.
4. Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями: Постанова Національного банку України від 30.06.2016 р. № 351. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16>.
5. Артеменко Д. М. Розвиток моделі Блека-Шоулза при оцінці ринкової вартості банку у вітчизняних умовах. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2016. № 2(34). С. 83-90.
6. Stolyarov V.F., Artemenko D. M. Specifics of Determining the Market Assessment Rights Requirement for Obligations Arising from the Implementation of the Bank Credit Operations of Different Quality that are Secured and Unsecured Collaterally. *Economic Herald of the Donbas*. 2015. № 4(42). P. 105-110.

References

1. Ohliad bankivskoho sektoru [Banking Sector Review]. (October, 2020). Retrieved from <https://bank.gov.ua/ua/news/all/oglyad-bankivskogo-sektoru-zhovten-2020-roku> [in Ukrainian].
2. Pro zatverdzhennia Instruksii pro poriadok rehuliuвання diialnosti bankiv v Ukraini: Postanova NBU vid 28.08.2001 r. №368 [On approval of the Instruction on the procedure for regulating the activities of banks in Ukraine: Resolution of the NBU of August 28, 2001 №368]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01/page#Text> [in Ukrainian].
3. Artemenko, D. M. (2016). Metodichne zabezpechennia kompleksnoi otsinky vartosti banku v kryzovykh umovakh [Methodical maintenance of a complex estimation of cost of bank in crisis conditions]. *Ekonomichniy visnyk Donbasu – Economic Herald of the Donbas*, 1(43), pp. 101–109 [in Ukrainian].
4. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro vyznachennia bankamy Ukrainy rozmiru kredytnoho ryzyku za aktyvnymy bankivskymy operatsiyamy: Postanova Natsionalnogo banku Ukrainy vid 30.06.2016 r. №351 [On approval of the Regulation on determining the amount of credit risk by banks of Ukraine for active banking operations: Resolution of the National Bank of Ukraine of June 30, 2016 №351]. Retrieved from <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16> [in Ukrainian].
5. Artemenko, D. M. (2016). Rozvytok modeli Bleka-Shoulza pry otsyntsi rynkovoї vartosti banku u vitchyznianskykh umovakh [Development of the Black-Scholes model in estimating the market value of the bank in domestic conditions]. *Visnyk Berdianskoho universytetu menedzhmentu i biznesu – Bulletin of Berdyansk University of Management and Business*, 2(34), pp. 83-90 [in Ukrainian].
6. Stolyarov, V. F., Artemenko, D. M. (2015). Specifics of Determining the Market Assessment Rights Requirement for Obligations Arising from the Implementation of the Bank Credit Operations of Different Quality that are Secured and Unsecured Collaterally. *Economic Herald of the Donbas*, 4(42), pp. 105-110.

Надійшла до редакції 18.11.2020 р.